

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Ortodoxia — cetate a rezistenței noastre

...Și iată că dintr'o discuție lingvistică s'a trecut, cum se întâmplă totdeauna când discuția devine pătimășe, pe un alt teren și s'a pus o problemă de mare însemnătate. Cu o persistență care dă de bănuț, un ziar din capitală revine mereu asupra aceleiași teme favorite, pe care o pune direct, sau — ceace este mai condamabil — pieziș: Ortodoxia este religia dușmanilor noștri, care se servesc de ea ca să ne asimileze. Intr'adevăr nu de mult directorul ziarului a înșirat într'un articol al său, printre mijloacele de expansiune rusă de azi și ortodoxia, pe care o înglobează laolaltă cu panslavismul și cu bolșevismul. Dece? Pentru că ar fi fost folosită ca o momeală de către țări în trecut, și în prezent de către Stalin, care se pare că a întors foaia și vrea să păcălească lumea, s'o inducă în eroare cu un pretins ajutor bănesc trimis Patriarhiei ortodoxe din Constantinopol. Adecă ortodoxia este de vină pentru că niște conducători ateți sau un popor bolșevizat, din păcate, urmărește scopuri politice sub masca ortodoxiei. Dar și Diavolul se preface în inger de lumină (II Cor. 11, 14) și tot diavol rămâne. Oare pentru aceasta poate fi acuzată ceata îngerească? Poate fi acuzată sau măcar bănuțată ori desconsiderată doctrina și Biserica adevărată a lui Hristos pentru faptul că și Rușii sunt ortodocși?

Orî din ce lature am privi această chestiune pusă cu atâta zel de ziarul „Curentul“, tot la această concluzie ajungem: că se încearcă a se arunca o umbră de discredit asupra Bisericii strămoșești. Și totodată se dă prilej altor confesiuni creștine — cum mi-a fost dat să aud la o întrunire publică — să insinueze pe această temă. Și iac'ășa se formează în opinia publică o părere greșită despre religia părinților noștri, părere ce trebuie pusă la punct și lămurită.

Intr'adevăr, e neîntemeiată insinuarea că ortodoxia e religia dușmanilor noștri și deci

există primejdia asimilării noastre de către aceia care o folosesc — se zice — ca un instrument politic. De aci reese evident concluzia nemărturisită, dar presupusă, că, dacă această religie prezintă riscuri, ea trebuie înlocuită. Cu care? În ziarul *Curentul* se amintește doar... în treacăt, că Polonezii au rezistat asimilării — deși sunt slavi — grație religiei lor deosebite de a Rușilor. Vrea oare această remarcă tangențială să ne arate cu care confesiune s'ar putea înlocui, — dacă prin cea mai absurdă absurditate am putea gândi așa ceva — religia ortodoxă? Dar oare acea religie nu e și ea religia dușmanilor noștri? și acești dușmani ne urăsc mai puțin ca Rușii? Aici nu există pericol de asimilare?! Să nu fi auzit Dl Șeicaru, că în unele biserici ale acelei confesiuni s'au făcut rugăciuni pentru ciopârțirea țării și nimicirea neamului nostru? Ardealul a fost lipsit din vremurile de demult, până în epoca modernă, de conducători pentru că nobilimea noastră a fost absorbită de stăpânitori, după ce și-a renegat religia părinților. Este lucru cunoscut că și azi veșnicii noștri dușmani s'au folosit de identitatea de religie pentru a menține și pe mai departe o bună parte din frații noștri subjugați, și încă pe bază de statistică confesională. Așadar unde este primejdia mai mare: la Răsărit sau la Apus?

Să fim înțeleși: nimeni nu-i atât de naiv să nu vadă reala primejdie a slavismului pentru noi, o insulă de latini în oceanul slav ce ne inconjoară. Dar să nu uităm că în fiecare rău este și un bine. Să nu uităm că slavismul atât de urgisit ne-a fost, câteodată, și de folos. Numai din lupta dintre el și elenism în Principatele Romane s'a promovat — inter duos litigantes — limba română. Tot așa, în veacul al XVII-lea, limba slavonă în biserică ne-a păstrat naționalitatea și credința — afirmă Dl Prof. Cartoian în *Istoria literaturii române*

vechi. E vorba de ofensiva Ungurilor de a maghiariza pe Ardeleni, voind să-i convertească la calvinism pe calea limbii românești introduse în cult. În acel moment limba slavonă, aparent protivnică intereselor românești, prin rezistența ei, ne-a salvat naționalitatea și credința. Căci limba nu era decât o momeală a stăpânitorilor de a ne maghiariza prin calvinism. (v. Gândirea, Februarie 1943 pag. 110). Ceva mai târziu, după 1700, aceeași rezistență ne-a salvat din ghiarele unei primejdii opuse calvinismului.

După toate acestea socotesc că primejdia nu este în ortodoxie mai mult ca în alte confesiuni, ci, mai vărtos, ortodoxia ne poate scăpa din primejdie și menține specificul etnic și politic. Dacă Polonii catolici au stat în calea puhoiului rusesc, precum vedem Românii ortodocși stau și mai bine în calea aceluiaș puhoiu. Care e cauza? Ortodoxia deși prin menire este universală, nu e totuși cosmopolită, deci pasibilă de amestec și asimilare între popoare. În ortodoxie, — spunea Dl N. Crainic — noi avem un cer comun și pământ național. Așa că în loc de a fi o unealtă a panslavismului, ea este o cetate a rezistenței naționale. Să ținem seama că ortodoxia a trecut prin filiera sufletului românesc devenind, pentru neamul nostru și între granițele țării noastre, un bun specific și național, deși nu este izolat de celelalte neamuri ortodoxe în ce privește menirea lor comună și doctrina creștină. Să asculte îndoielnicii cântările bisericesti din Ardeal și va vedea cum seamănă cu doinele de acolo. Credința ortodoxă, trecută prin inima rumânului și manifestată în cântarea, poezia, poveștile, proverbele și orice manifestare culturală, artistică sau socială a poporului nostru, a devenit astfel, prin specificul său, un element de rezistență împotriva asimilării noastre de către vecini. Eu cred că astfel se explică miracolul existenței noastre de aproape două milenii în calea tuturor puhoaielor năvălitoare din depărtările Asiei. Și aici este și cheia mântuirii noastre pentru viitor.

Deaceea socotesc că acuza directă, sau insinuantă și indirectă, ce se aduce religiei strămoșești este un act de nedreptate, o crimă împotriva conștiinței a trei sferturi din fiii acestei țări și o otravă ce caută să strecoare îndoiala și discordia în inima neamului nostru. Și această otravă poate fi oprită, căci Biserica ortodoxă are tot dreptul să se apere!

Presviter B.

Credința creștină în istorie

Sub acest titlu, dl prof. univ. Dr. R. Căndea a ținut studențimii din Sibiu o foarte instructivă conferință, din care putem reda, după ziarul „Țara”, următorul cuprins:

Dl prof. univ. R. Căndea enunță dela început, categoric și convins, că dealungul istoriei universale singură credința creștină s'a menținut neschimbată. Ea se zidește pe dogme absolute valabile și imutabile, discutate și precizate în sinoadele ecumenice, despre care, se crede, că au fost inspirate de Dumnezeu. Ca atare, ele trebuiesc urmate, iar în Biserica Răsăritului au rămas în valoare și sunt trăite.

Nu numărul credincioșilor hotărăște care este adevărata credință creștină în istorie. Pe timpul lui Constantin cel Mare aceasta cuprindea numai 1/10 din populația imperiului roman. Și totuși el a înclinat către ea, a trecut pe partea creștinilor puțini la număr, nu din calcul politic, ci dintr'un sentiment de sfială față de Dumnezeu creștin și dintr'o adâncă intuiție asupra viitorului. Și nu nu s'a înșelat. Căci dela Constantin c. M. această credință s'a dovedit cea mai uriașă forță a istoriei și a omenirii. Revoluția franceză — care a purtat pe străzile Parisului „cultul rațiunii” în persoana unei fetițe care s'a răcit și a murit — voind să suprimă această forță spirituală, credința, n'a reușit, cum n'au reușit nici cele 10 persecuții ale veacurilor primare. De atunci și până azi, ea a luptat și a biruit. Prin chiar acest moment de unicitate, se vede că istoria omenirii cuprinde în sine pe lângă un element uman și altul supranatural, al revelației divine.

Cristalizată într'o formă istorică, această credință este Biserica creștină, instituție sacră care are în viața ei epoci de lumină și glorie, chiar când civilizația umană se clătina și aluneca pe panta decăderii.

Vorbind despre Bisericile creștine, dl prof. Căndea spune că: „Biserica ortodoxă în esența ei nu este o organizație după modelul statului, ci independentă de el — cum a rămas până azi. Departe de preocupările lumesti, ea este în fond îndreptată către viața de dincolo.

Această Biserică este adevărata Biserică a lui Hristos și toate celelalte s'au defalcat dela ea, începând cu cea latină (papală), protestantă, luterană și calvină, sfârșind cu cele 120 de secte din sânul confesiunii protestante. Aceste biserici „defalcate” fac parte din sânul Bisericii creștine adevărate numai în măsura în care mai păstrează ceva din dogmele ei fundamentale”.

Faptul acesta îl recunoaște chiar istoricul protestant Adolf Harnack († 1930), care este în-

cântat de rolul mare pe care l-au avut sfinții Părinți în viața acestei Biserici. El remarcă însemnătatea cugetării dogmatice a sf. Atanasie cel Mare, Părintele Ortodoxiei († 373), a sf. Vasile cel Mare († 379), întemeietorul și organizatorul operelor de binefacere socială — spitale, aziluri etc., a sf. Ioan Gură de Aur († 407), care n'a fost întrecut în talentul oratoric nici de Bernard de Clairvaux († 1153), sau de marii predicatori francezi, în frunte cu Bourdaloue din sec. 17. Toate cuvântările lui au fost „o mărire a Domnului Iisus Hristos”, cum sunt până azi în Biserică, unde el trăește în sufletul creștinilor adevărați. Despre sf. Ioan Damaschinul († 754) fost ministru în Damasc și luptător contra iconoclaștilor, spune că „stă la baza filosofiei și dogmaticei romano-catolice din Evul Mediu. În alți termeni, filosofii și dogmatistii scolastici, în frunte cu Toma D'Aquino, nu fac altceva decât traduc în latinește gândirea profundă a sf. Părinte răsăritean”. Sf. Teodor Studitul este un strălucit organizator al vieții creștine din mănăstiri. El este un vizionar profund — căci a pus problema libertății Bisericii în cadrul statului. Iar Fotie, „cel mult discutat și nedreptățit”, este cel mai mare și mai învățat bărbat al epocii sale.

În timp ce Biserica ortodoxă este Hristocentrică, formulând dogmele în legătură cu Dumnezeu Fiul, din care izvorește apoi atitudinea omului în viață, cea apuseană, latină, este antropocentrică. Adecă: pe baza doctrinei elaborate de Biserica din Răsărit în sinoadele ecumenice, ea s'a ocupat mai ales de consecințele practice, cu aplicarea acestei învățături la mântuirea omului, cu raportul dintre cei doi factori soteriologici: harul (grația) divin și voința liberă a noastră. Dar era mult mai ușor ca Apusul să facă acest lucru după ce deja se constituise mănunchiul de adevăruri în legătură cu întruparea lui Dumnezeu Mântuitorul. Și pe drept, eruditul profesor universitar se întreabă aici: „Se mai poate spune atunci că Biserica ortodoxă este seacă, aridă și neproductivă, cum afirmă mulți?” Ori, aceasta e Biserica creștină vie, cum n'a fost cea din Apus, care, ca să iasă din anume situații, a trebuit să fie „cârpită cu forme politice”.

Și disecarea scâpărătoare a conferențiarului alunecă tot mai adânc în temelie, ca să restabilească adevăruri neștiute de mulți. D-să zice: Imperiului bizantin i se datorește victoriile apusului. Din cauza lui n'au ajuns în Pirinei, la Poitiers, decât câțiva călăreți arabi, înfrânți ușor de Carol Martel la 732, care a câștigat o „mare” biruință asupra lor și a „scăpat” Europa de invazie. Islamul n'a ajuns în Apus căci a fost doborât de Crucea Ortodoxiei și de Constantino-

polul creștin, care a biruit, chiar dacă el va fi, mai târziu, subjugat.

Ce datorăm atun-i Occidentului, când toate încercările și amenințările pentru nimicirea unei culturi și civilizații creștine s'au spart de imperiul bizantin, ortodox?

Să se știe de toți că „dacă a dat cineva ceva, a dat Orientul; iar dacă a împrumutat cineva ceva, a împrumutat Occidentul”. Adevărul acesta, demonstrat până acum în domeniul religios, filosofic, moral și politic, e valabil și în alte sectoare de viață, chiar în cel al invenției flotei, al vieții economice etc.

Orientul a fost frământat de o puternică și activă credință religioasă și aici chiar imperatorul trebuia să i se supună și să jure că o va respecta, fapt care a trecut până azi în statele culte: ex. la regii Angliei.

În Evul Mediu, unitatea Europei s'a constituit și s'a menținut prin credința creștină. Acolo poporul care nu era creștin nu era îndreptățit la nici un prestigiu moral din partea altor popoare. De aceea conducătorii lor au căutat să le încreștineze, ... cu voe sau cu sila.

Vecinii noștri dela asfințit de soare au voit dela început să tragă foloase politice de pe urma acestui fapt creștin. L-au îndeplinit de nevoie, oscilând între Bizanț și Roma. Și au sfârșit ca să rămână în fond aceeași. Sub masca Creștinismului latin, ei sunt tot atât de asiatici, pe cât erau acolo (în Asia) de latini.

În schimb, noi, Românii, am rămas cu credința noastră tradiționalistă și cu o civilizație umană.

Ca neam, avem multe calități, recunoscute chiar de străini, dar avem și defecte. Și unul din cele mai mari este că *ne place să ne subevaluăm tot ce avem noi bun și ne lăudăm ce este al altora* — chiar când este inferior. Așa un ex. mergem în bisericile catolice și vedem bănci și îndată ne entuziasmăm și criticăm aspru ce este al nostru — uitând că primii creștini, ca și strămoșii noștri, au stat în picioare, cu evlavie, înaintea sfintelor altare. Tembelismul acesta nu-i dac, nici roman, ci o infiltrație străină în structura etnicului nostru. Să-l lăpădăm. Vrem, oare, prin subestimare să ținem cumpăna celor dela Apus, amintiți mai sus, care se exagerează în totul?

Din cauza aceasta, noi nici istoria credinței creștine nu ne-o apreciem în toată justețea ei. Ca ex. noi uităm că domnitorii noștri au jertfit pentru creștinătate mai mult decât Apusul și decât toți țarii Rusiei.

Pe lângă păcatele domnitorilor, inerente omului coborât din Adam, ei au știut să-și răscumpere sufletele din muncile iadului cu danii: averi,

cărți, bani, pentru locurile sfinte, pentru popoarele străine și pentru neamul lor.

Pentru aceasta au ridicat ctitorii, biserici și mănăstiri, care ca bijuterii scumpe din p. d. v. artistic, național și religios, împodobesc pământul strămoșesc al Bucovinei, Basarabiei, Moldovei și Transilvaniei îndurerate. Este o dovadă despre Creștinismul nostru activ, despre credința vie creștină în istorie, care trăește în fapta noastră de închinare și de preamărire a lui Dumnezeu.

Ilustrul conferențiar conchide că: aceste ne-numărate locașuri de închinare mărturisesc odată mai mult, drepturile noastre imprescriptibile asupra acestor pământuri. Ele ne dau dreptate când le revendicăm. *Dreptatea pe care o așteptăm noi se sprijină pe credința în Dumnezeu și este vie în sufletul românesc, pretutindeni.* Și ea va trebui să se sălușuiască între noi, sigur și nu peste mult. Ea vine cu toată certitudinea.

— Un proverb zice: „Morile lui Dumnezeu macină încet dar sigur“. Pe pământul românesc „morile“ lui Dumnezeu (bisericele) macină încet, dar sigur. Și când Dumnezeu este cu noi, cine poate fi în contra noastră

Prof. Simion Radu.

Cum să predicăm

Să se rostească — predica — numai liber sau să se și citească? Răspunsul nu poate fi decât unul și acelaș pentru totdeauna: *rostită liber*. Acest răspuns ni-l dă însuși Mântuitorul când zice: „Precum m'a învățat pe Mine Tatăl, așa vorbesc“ (Ioan 8, 28), și nu cetesc. Acelaș răspuns ni-l dau și sf. Apostoli, cari au fost trimiși să „binevestească“ cuvântul lui Dumnezeu, iar în Sf. Scriptură nu găsim nicăiri menționat, ca cuvântul să fie citit, ci numai rostit. Acel ce nu poate rosti o predică în mod liber, acela nu poate găsi o scuză în neputință, din moment ce el, intrând în preoție, s'a socotit apt să accepte sarcinile ei.

Precum un doctor face impresie nespuse de rea asupra bolnavului, atunci când în fața lui caută prin toate tratatele de medicină să-i prescrie medicamentul, tot așa face impresia rea dela început, oricât de bună va fi acea predică, când preotul se sue pe amvon cu fițuicile în mână ca să și citească predica.

Cuvântul lui Dumnezeu este medicamentul ce trebuie să-l dăm în mod autoritar și liber. „Fiți gata întotdeauna să răspundeți oricui vă cere socoteală de nădejdea voastră“ (I Petru 3, 15).

Chiar și în Vechiul Testament se spune „că buzele preotului vor păzi știința și legea vor căuta o din gura lui“... (Maleachi 2, 7). Predica liberă reclamă o perfectă competență asupra materialului de hrană sufletească.

O predică rostită liber, prin însăși mimica feții, prin însăși privirea predicatorului care domină atenția ascultătorilor, atrage și impune de o mie de ori mai mult decât unul care o citește, oricât duh ar pune în cetirea ei. Este însă și în psihologia credincioșilor, că o predică citită o consideră de plagiată, chiar dacă ar fi ea originală.

Dar ca o predică să fie rostită bine și cu efect, trebuie pregătită din timp și chiar învățată pe de rost. Sf. Ioan Gură de Aur, ca și sf. Grigorie Teologul, socotesc că arta cuvântului sau elocvența preotului trebuie înțeleasă nu atât în sensul artei oratorice și artificiilor ei, cât în sensul unei cunoașteri și instrucțiuni consumate în Sf. Scriptură și în adevărurile doctrinei, ceea ce dă în primul rând orientarea și siguranța și apoi facilitatea de a învăța pe alții (Pr. P. Vintilescu).

Valoarea și efectul predicii trebuie căutată în puterea de convingere, în puterea de a mișca inimile credincioșilor și de a îndupleca voința spre o viață virtuoasă, ori aceasta nu se poate face printr'o predică citită care plictisește, ci rostită liber.

Ca să devii bun predicator, îți trebuie *multă muncă*, multă trudă întru edificarea ta proprie, ca apoi să poți edifica pe alții. Pentru aceasta însă se cere ca „cuvântul lui Hristos să sălășuiască din belșug în noi“ (sf. ap. Pavel).

Iată, deci, că modelul nostru de a predica trebuie să fie însuși Mântuitorul Hristos, sf. Apostoli și sf. Păriați. Aceștia au fost îndrumătorii și învățătorii celor de demult. Tot ei trebuie să fie ai celor de azi și de totdeauna.

Pr. Marin Sfetcu

Despre ce să predicăm?

În *Duminica a V-a din Post*, (11 Aprilie) vom vorbi despre **Suferință**.

Una din cele mai mari taine ale lumii este răul. Și este cu atât mai de nedeslegat această taină, cu cât lumea este condusă de Dumnezeu, care este binele desăvârșit. Suferința este o manifestare a răului în lume, și ea mărește și mai mult nedumerirea noastră. Mai vărtos acest războiu cu adevărat mondial face să sufere toți oamenii: atât cei ce sânzerească pe fronturi, care primesc în trupul lor gloanțele dușmanului sau zac prin spitale, cât și cei rămași acasă, cu dorul părinților, copiilor, sau soților lor duși departe... Așa încât, cu tot sgomotul războiului, se aude totuși, plânsul profund al omenirii, care, azi ca niciodată, soarbe până la fund paharul durerii. Dacă toată această mare suferință am socoti-o numai ca pe o pedeapsă a lui Dumnezeu pentru păcatele noastre n'am spus încă totul. Așa încât

suferința trebuie să aibe și un rost mai înalt în lume.

Când cei doi fii ai lui Zevedei cer, în evanghelia de azi, lui Iisus să se împărtășească de slava lui, el le anunță paharul suferințelor ce-l așteaptă și-i întreabă dacă și ei pot să-l primească. „Iar ei au zis lui: *Putem. Iar Iisus a zis lor: paharul pe care eu îl voi bea, cu adevărat îl veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza*“ (Mc. 10, 39). Așa că Iisus anunță suferințele sale ca un mijloc de răscumpărare a lumii, și prevestește că din acest pahar și învățăceii săi se vor împărtăși. Și astfel suferința ajunge o unealtă a mântuirii noastre. E cale spre mântuire, dacă-i înțelegem rostul.

*

Bunătatea lui Dumnezeu n'are margini. El nu poate voi răul, fiindcă este atotbun. Nu el este cauza suferințelor din lume, ci noi oamenii cu păcatele noastre. Odată cu cel dintâiu păcat a intrat și suferința în lume, încă dela Adam. Iar când a venit Mântuitorul între noi, el a șters numai osânda păcatului strămoșesc, dar n'a nimic suferința, ci a lăsat-o spre folosul nostru sufletesc. El însuși prin suferința crucii ne-a mântuit, și pe această cale ne chiamă să-l urmăm, spunând că cel ce nu-și ia crucea sa ca să-l urmeze, nu este vrednic de dânsul (Mt. 10, 38). Crucea, de care nimenea nu este scutit, e suferința. A trăi înseamnă a suferi. Nu s'a născut încă acel om, care să nu fi fost încercat de durere măcar odată în viață, și încă nu s'a zidit acea casă — fie coliba săracului, fie palatul bogatului — în care să nu se cuibărit niciodată suferința. Așa stă scris că „*omul se naște ca să sufere precum scânteia se naște ca să zboare*“ (Iov. 5, 7).

Dar pe cât de adevărat este că toți oamenii suferă, tot atât de adevărat este că nu pentru toți este suferința de vre-un folos duhovnicesc. Pentru ce? Pentru că totul atârnă de felul cum știm noi purta această cruce a vieții, adică de atitudinea noastră în viața suferinței.

Cei mai mulți oameni poartă crucea suferinței cârtind ca și Simon Chirineanul, pe care — spune sf. evanghelia — „*l-au silit să ducă crucea lui Iisus*“ (Mt. 27, 32) pe drumul Golgotei. Ei nu înțeleg sau nu vor să înțeleagă creștinește suferința, și o suportă numai fizic, ca animalele, fără vre-un folos pentru sufletul lor. Un medic evreu (Freud) spunea că Răul în lume este suferința, de care omul trebuie să scape cu orice preț. Teoria lui are pretenția să mântuiască pe om de acest rău presupus.

Iar unii ocoleșc suferința și caută s'o înlocuiască prin plăceri deșarte. Aceștia sunt cei care-și înecă necazurile în băutură sau alte patimi.

Alții vor să scape de suferințe, curmându-și firul vieții. Când îi copleșește durerea se sinucid, deschizându-și poarta suferinței de veci —

Mai puțini oameni, însă, dau suferinței un înțeles mai înalt.

Chiar împotriva freudismului s'au ridicat unii, spunând că „*cine dorește să mântuiască pe om de soarta sa de suferință și de frământare, atacă puterea creatoare a culturii în temelile ei cele mai adânci*“, deoarece „*cultura omenească este un rod al durerii*“ (E. Vianu: *Generație și Creație* pg. 66). Pentru aceștia suferința este un mijloc de înfrumusețare a sufletului și de întărire a caracterului. Diamantul numai prin șlefuire ajunge să răsfângă lumina zilei în mii de flăcărui. Prin dala sculptorului ies scânteii din marmora amorfă, dar numai astfel se creiază statuia de artă. „*Orice cunună nobilă este și va fi totdeauna pe pământ o cunună de spini*“ — scrie un filosof (Carlyle).

Suferința astfel înțeleasă devine pentru noi o școală a mântuirii, după zisa sf. Apostol, că „*orice mustrare la ceasul ei nu pare că e spre bucurie, ci spre întristare, dar mai pe urmă dă celor încercați cu ea roadele păcii și ale dreptății*“ (Cor. 12, 11). Și apoi: „*Cel ce va răbda până la sfârșit se va mântui*“ (Mat. 24, 13).

În acest înțeles suferința este și un foc curățitor de păcate. „*Căci în foc se lămurește aurul, iar oamenii plăcuți lui Dumnezeu în cuptorul smereniei*“ (Sir. 2, 5). Acest foc curățitor, care lucrează în suflete, ne scutește de focul cel veșnic al iadului, căci ne trezește la pocăință.

Și, însăfârșit, suferința ne îndepărtează de păcat (Iov. 33, 16) și ne apropie de Dumnezeu. Câtă vreme suntem bine uităm de Dumnezeu. Dar dacă ajungem la rău, ne simțim slabi și fără sprijin în vârtoarea nenorocirilor — și căutăm un reazim... ne apropiem de Dumnezeu (v. Osea 5, 15 și Lc. 15, 16—18). Așa zice Psalmistul că „*Domnul este aproape de cei zdrobiți cu inima și pe cei umiliți cu duhul îi va mântui*“ (Ps. 33, 19).

Pe țărmurile Oceanului indian oamenii cultivă mărgăritare în felul următor: Prind scoica, ce face perle, și îi plasează în corp un firicel de nisip. Acest firicel îi produce durere, și ca să izoleze suferința animalul secretează în jurul firului de nisip straturi-straturi de sidex și astfel se formează în corpul ei perla, ca un rod minunat al suferinței.

Tot așa lasă Dumnezeu suferința în inima omului, pentru ca în urma ei să se formeze perla scumpă a mântuirii.

Dacă-i dăm acest înțeles creștin, suferința ne pare mai ușoară și nu fără de nădejde, ci o încercare a credinței noastre și un mijloc de mântuire.

taire ce are și un capăt, după ce și-a atins scopul. „Ispită pe voi nu va cuprins decât omenească — zice Scriptura — dar credincios este Dumnezeu, care nu vă va lăsa ispitiți peste puterile voastre, ci odată cu ispita va aduce și sfârșitul ei, ca s'o puteți răbda“ (I Cor. 10, 13).

Iată, prin urmare, că în fața suferinței de care nimenea nu e scutit, putem avea două atitudini. Una care — precum văzurăm — nu aduce nici un folos sufletului; alta — atitudinea creștinului — care ne câștigă mântuirea. Așa a înțeles suferința și un rege din Iuda, Ezechia, când în toiul durerilor ce venise asupra-i, exclamă: „Iată chiar suferințele mele erau spre mântuirea mea“ (Isa. 38, 17). Dar numai când dăm suferinței un înțeles creștin ne poate fi de folos. Suferința îi încearcă pe toți oamenii, dar numai creștinul știe s'o primească: ca un mobil al progresului, ca un mijloc de înfrumșetare a sufletului, ca o școală a mântuirii, ca un foc curățitor și ca o unealtă prin care Dumnezeu ne apropie de el. „Pentru cine-i pricepe rostul — spune sf. Ioan Damaschinul — suferința ajunge pricina întoarcerii la Dumnezeu“.

Nenumărate sunt roadele suferinței. Evanghelia, dar și viața de toate zilele, sunt bogate în aceste roade ale suferinței. Pe Iov, pe Ezechia, pe Sutașul din Capernaum, pe Iair și pe atâția nenorociți din zilele noastre suferința i-a apropiat și-i apropie mereu de Dumnezeu. Doi mari scriitori, Chateaubriand și Oscar Wilde, au fost: unul necredincios și altul decăzut. Pe amândoi suferința i-a făcut buni creștin: pe cel dintâiu moartea mamei sale, iar pe al doilea temnița unde fusese aruncat. O bunică avusese nenorocirea să-și vadă un nepoțel, copil fraged, murind în chinuri grele: căzuse într'o groapă cu var clocotit. — „Mi se tulbură mintea și mi se clatină credința în Dumnezeu“, — spunea dânsa preotului. — „Nu vă temeți Doamnă, — răspundea acesta — în suferință suntem mai aproape de Dumnezeu“. Și de fapt femeia aceea care se temea că suferința o va înebuni, a devenit nu peste mult o bună creștină. Tocmai din suferință i-a venit și mângâierea în curând.

*

Păharul suferințelor din care a gustat Hristos Domnul și pe care l-a anunțat și celor doi ucenici, nu s'a golit nici azi, ci umblă din mână în mână. Miliarde de buze l-au atins până acum, ci el trece mai departe: am gustat cu toți dintrânsul și amărăciunea lui va întrista încă multe suflete. Deaceia vă vine cu greu să socotiți suferința așa cum trebuie înțeleasă creștinește: ca o cale spre mântuire. Ca și pe fiii lui Zevedei odinioară, așa și azi „Hristos are mulți ucenici care doresc împărăția lui cea cerească, însă puțini vor ca să

poarte crucea lui. Are mulți doritori ai fericirii sale, dar puțini care să pătimească necazurile lui. Mulți vor să ospăteze cu dânsul la masă, dar puțini care împreună să postească. Toți doresc a se împărtăși de veselia lui, însă puțini care să sufere ceva pentru numele lui. Mulți urmează lui Iisus până la frângerea pâinii, însă puțini până să bea păharul patimilor lui“ (Urmarea lui Hristos de V. Kempis). Dece? Pentru că suferința nu e înțeleasă creștinește nici până azi. Și, Doamne, tocmai azi, când atâta suferință tinde să copleșească pe oameni, tocmai azi avem mai multă nevoie de acest înțeles creștin, de această cheie a întrebuintării cu folos a întristării zilelor de azi.

Socotiți, deci, suferința ca o arvună a mântuirii. Gândiți-vă la aceste cuvinte ale scripturii: „Ferice de omul pe care-l ceartă Dumnezeu. Nu nesocotiți mustrarea celui atotputernic. El face rana și tot el o leagă. El rănește și mâna lui tămăduiește“ (Iov. 5, 17—18). Deci nu nesocotiți mustrarea suferințelor. Ea este un semn de dragoste părintească ce vrea cu orice preț să ne mântue. „Căci pe cine îl iubește Domnul îl ceartă și biciuește pe tot fiul pe care-l primește“ (Evr. 12, 6). Așa să primiți suferința și așa s'o purtați, convinși că — precum stă scris — „prin răbdarea voastră vă veți mântui sufletele“ (Lc. 21, 19). B.

Informațiuni

■ **Mulțumită. P. Sf Sa Episcopul Andrei al Aradului mulțumește pe această cale tuturor celor cari, cu prilejul operației prin care a trecut, s'au interesat de starea sănătății sale.**

■ **Comemorarea unui sfert de veac dela unirea Basarabiei cu Patria Mamă s'a făcut la 27 Martie c. prin doxologii oficiate în toate bisericile și prin festivități patriotice organizate în toate școlile.**

Sărbările cele mai mari au avut loc la Chișinău. Au participat Dl Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, M tropolitiții Bisericii, membrii Guvernului, deputații Sfatului Țării, delegați țărani din toată Basarabia, armata și elevii școlilor din Chișinău.

După serviciul divin, au vorbit în catedrala Chișinăului d-nii prof. I. Ciobanu, I. Pelivan, Dr. P. Cazacu, Gen. V. Voiculescu și dl Mareșal I. Antonescu. Dsa, după ce a arătat motivele istorice și legale, care ne-au determinat să luptăm împotriva bolșevismului, între altele a spus:

„Când, la 22 Iunie 1941, armatele Marelui Reich German au pornit acțiunea lor împotriva amenințării slavilor din Răsărit, armata noastră, Neamul întreg, nu puteau să privească cu brațele încrucișate, atunci când 4 milioane de frați așteptau ceasul izbăvirii.

Astfel se explică intrarea noastră în înclștarea de astăzi.

Noi nu putem fi acuzați că purtăm în Răsărit un războiu de agresiune și de cotropire.

Noi ducem un război sfânt, de apărare a unității Neamului și indignarea primejdiei care amenință civilizația Europei.

De aceea, atunci când nevoi de apărare militară ne-au cerut să ne apărăm pământurile ferindu-le dela distanță de o nouă năvălire de dincolo de Nistru, noi n'am dus acolo nici sabia răsunării, nici grozovia distrugerii; ci prin locurile pe unde am luptat și poposit, am dus crucea reîncreștinderii și fapte de sprijinire a unei populații zdrobite de nedreptăți sociale

Ne-am prins în luptă pentru apărarea unității pământului românesc, fiindcă el este legea noastră de veacuri.

Dăm lupta pentru a ne împlini misiunea noastră de popor de margine, care apără, credincios și modest, creștinătatea și civilizația.

■ **DI Napoleon N. Crețu**, secretarul general al Ministerului Culturii Naționale și conducătorul Oficiului Educației tineretului, a ținut Sămbătă 27 Martie a. c. orele 17.30 o conferință în sala mare a Palatului Cultural din Arad, despre: „Părinți, educatori și tineretul care ne trebuie”. Conferința a fost încadată într'un concert de cântece și declamări patriotice, executate de elevii școlilor secundare. Distinsul conferențiar începe conferința prin evocarea zilei: un sfert de veac dela unirea Basarabiei cu Patria Mamă. Apoi arată că rostul comemorărilor este de a ne lumina cugetele și conștiințele. Momentele de azi cer o sporire a conștiinței noastre de românism. Pentru aceasta trebuie să ne ridicăm cu propria noastră gândire la rostul și misiunea neamului nostru. Să ne ridicăm fruntea de vultur și să privim lucrurile ce decurg și despre care să credem că sunt rânduite de o logică superioară.

Neamul nostru are o înaltă misiune, hotărâtoare pentru toate neamurile, de a rezista puhoiului bolșevic, cu mentalitate asiatică. Suntem o națiune creștină în calea fiarei apocaliptice. Re-prezentăm o lume de spirit ce se opune lumii materialismului. Suntem un neam ce aparține conștiinței și ordinii latine. Pentru aceasta, trebuie să privim lumea cu alți ochi și să câștigăm timpul pierdut, în pregătirea noastră spirituală. Să ucidem omul vechiu, al compromisurilor și al politicianismului din noi. Acestui om să-i opunem omul datoriei.

Regenerarea nu se poate face decât numai prin tineret. Prin tineret se poate scoate apa stătută și veche din rezervoarele energiei naționale. Tineretul poate alina și închide toate rănilor de acum. Neamul care are tineretul cel mai robust și disciplinat, înregistrează progresele cele mai mari. Ne stau ca exemple de progres — datorită tineretului — Germania și Italia, iar Franța are de suferit din cauza tineretului redus și împățit în gânduri. Noi suntem încă la răsruce de drumuri. Pân'acum ne am hrănit din capitalul de eroism al țărănimii noastre. Progrese s'ar fi realizat și la noi, dacă nu s'ar fi vârit spiritul iudaic, care o desfigurat fața curată a românismului.

Creșterea tineretului sănătos a fost lăsat în grija familiei. Dar familia nu dă totdeauna exemple dintre cele mai bune, precum nici societatea, în care dacă nu se află destul oxigen moral, tineretul se axfixiază. De aceia s'a creiat Oficiul Edu-

cației tineretului, care lucrează cu precauțiune și nu taie firul tradiției sănătoase, ținând seamă de orice gând curat. Se cere însă bunăvoință din partea părinților și școlii. Acesta este apelul către factorii educației. Iar tineretului îi cer să primească cu drag ceiace din inimă cerută i se trimite. Pe umerii fiecărui tânăr se reazimă destinul neamului românesc. Toate golorile aduse de vremurile grele ale războiului trebuiesc înlocuite, și toate acestea nu se pot face decât prin tineret. Aradul, ce pare margine de țară, poate fi și centru de acțiune. În felul acesta vom fi demni de tot trecutul glorios și de toată chemarea vremurilor.

Cunoscută fiind personalitatea conferențiarului, și faptul că festivitatea a avut loc într'o zi de mare sărbătoare națională, aniversarea „Unirii Basarabiei”, conferința și programul artistic au fost ascultate de un public numeros și viu aplaudate. **Gh. Ș.**

■ **† Preotul Romul Ioja**. A decedat în parohia Rănușa, în etate de 52 ani și după o activitate pastorală de 28 ani, închinată sf. Biserici și Neamului. A fost un păstor blând, pătruns de duhul iubirii lui Hristos, urmând în duhovnicie tatălui său, preotului Sinesie Ioja. Era unul dintre cei mai calificați preoți din vremea sa, între frații de pe valea Deznei. Inmormântarea s'a făcut cu ceremonie aleasă de către P. O. D. Ștefan Lungu, protopopul tractului Buteni, cu asistența alor 12 preoți de pe valea Deznei. Au asistat credincioșii din Rănușa, Dezna, Moneasa, Neagra și jur. Defunctul lasă în urma sa 4 fii nemângăiați.

Dumnezeu să-l odihnească în ceata dreptilor. **L.**

Școala de Duminecă

15. Program pentru Dum. 11 Aprilie 1943.

1. *Rugăciune*: „Doamne și Stăpânul vieții mele...”
 2. *Cântare comună*: „Veniți să ne închinăm...” (Dela Sf. Liturghie).
 - 3—4. *Cetirea Evangheliei* (Marcu 10, 23—42) și *Apostolului* (Evrei 9, 11—14) zilei, cu tâlcuire.
 5. *Cântare comună*: „Invierea Ta, Hristoase...” (Dim. Invierii. Vezi: 70 cânt. rel.)
 6. *Cetire din V. T.*: Iosif tâlcuește visuri. (Fac. c. 40).
 7. *Povește morale*: Trebuința înțelepciunii. (Înțel. lui Solom. c. 8).
 8. *Intercalații*: (Poezii rel. etc).
 9. *Cântare comună*: „Nădejdea mea este...”
 10. *Rugăciune*: „Dumnezeule, Dumnezeuul nostru, Creatorule...” (Liturghier pg. 176).
- (A se vedea „Instrucțiunile” din Nr. 1—1943. al „Bis. și Șc.”) **A.**

Nr. 1504/1943.

Comunicat

Sf. Sinod ne cere a designa un număr de preoți cu experiență pastorală pentru a fi repartizați în Transnistria, Misiunea bisericească de acolo mai având lipsă de un număr însemnat de preoți.

Cucernicii preoți cari doresc a merge în misiune în Transnistria, ne vor raporta în termen de 8 zile.

Arad, la 29 Martie 1943.

Consiliul Eparchial

Asociația Clerului „Andrei Șaguna”, Despărț. Arad.

Convocator

În conformitate cu art. 6 din regulamentul pentru organizarea desp. Asoc. Clerului „A. Șaguna”, prin această convocăm

ADUNAREA GENERALĂ

a despărțământului Arad, care se va ține în zilele de 7 și 8 Aprilie a. c. în localul obișnuit, cu următorul:

PROGRAM:

Ziua I: Miercuri 7 Aprilie a. c. orele 4 p. m. misiuni interne cu mărturisirea preoților, a profesorilor preot, a funcționarilor bisericești și a absolvenților de teologie.

Ziua II: Joi 8 Aprilie a. c. orele 8-10 a. m.

1. Utrenia împreună cu Sf. Liturghie și împărtășirea preoților și a celorlalți.

2. Te-Deum:

La orele 10¹/₂ a. m.

1. Deschiderea adunării.

2. Raport asupra activității cercurilor religioase în anul 1942

3. Raportul bibliotecarului.

4. Raportul casierului.

5. Alegerea delegaților pentru Congres.

6. Propuneri.

Arad, 26 Martie 1943.

Pr. Ioan I. Ardelean,
Președinte.

Pr. Demian Tudor,
Secretar.

Nr. 1115/1943.

Concure

Se publică concurs pentru alegerea unui preot ajutător cu drept de succesiune pe lângă preotul paroh Cornel Papp din parohia Zărand, protopopiatul Ineu, cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele preotului ajutător:

1. ¹/₂ din sesiunea parohială de 32 jug. cadastrale.

2. ¹/₂ din intravilanul parohial.

3. ¹/₂ din birul paroh al răscumpărat cu 800 lei.

4. Stolele legale în întregime.

5. Salarul dela Stat după o parohie bugetară.

Indatoriri:

1. Preotul ajutător va îndeplini toate serviciile în și afară de biserică în locul preotului paroh.

2. Va catehiza la clasele la cari va fi repartizat.

3. Va da ajutor conducătorului oficiului parohial la agendele scripturistice.

4. Va achita toate impozitele după beneficiul său și se va îngriji de locuință.

Parohia e de clasa I (primă). Dela recurenți se cere cvalificațiune pentru parohii de clasa primă.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Recurenții, cu aprobarea Consiliului Eparhial, se vor prezenta în Sf. Biserică din Zărand, pentru a și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Din ședința consiliului parohial a parohiei Zărand, dela 20 Februarie 1943.

Președinte: Luca Aurel.

Secretar: Dimitrie Fărcaș.

Aprobat în ședința Consiliului Eparhial dela 9 Martie 1943.

† Andrei
Episcop.

Traian Cibian
consilier, referent eparhial.

Nr. 1308/1943.

Pentru îndeplinirea postului de cântăreț bisericesc din parohia Aldești, protopopiatul Ineu, se publică concurs în termen de 30 zile.

Venite:

1. Sesiunea cantorală din 8 jug. cad.

2. Stolele obișnuite.

La acest post nu pot concura decât absolvenți cu diploma vreunei școale de cântăreți.

Concurenții se vor prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare în Sf. Biserică din Aldești pentru a li se constata cunoștințele în cântare și tipic.

Cel ales va fi obligat a instrui tineretul din parohie în cântările bisericești fără o altă remunerație și va plăti impozitele către Stat și comună după întreg beneficiul său cantoral.

Consiliul parohial din Aldești.

În înțelegere cu protopopul tractului Ineu.

Arad, la 23 Martie 1943.

Pentru P. Sf. Sa

Prot. Caius Turicu

consilier, referent eparhial.

Nr. 1394/1943.

Se publică concurs cu termen de 15 zile din oficiu pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc în parohia Berindia, protopopiatul Buteni.

Venite:

1. Salarul dela Stat

2. Stolele legale.

Indatoriri:

1. A conlucra cu preotul la toate serviciile bisericești.

2. A instrui cor cu elevii școalei primare.

Cererile se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial în termen regulamentar.

Arad, la 23 Martie 1943

Pentru P. Sf. Sa

Prot. Caius Turicu

consilier, referent eparhial.

Nr. 1536/1943.

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 8 zile, pentru ocuparea postului de cântăreț în parohiile:

1. Ineu-Colonie, protopopiatul Ineu.

2. Moneasa, protopopiatul Buteni.

3. Zimand, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Salarul dela Stat.

2. Stolele legale.

Indatoriri:

1. A conlucra cu preotul la toate serviciile bisericești.

2. A instrui cor din elevii școalelor locale.

3. A învăța pe cei doritori în cele 8 glasuri.

Cel numit va suporta toate impozitele după beneficiul său.

Cererile se vor înainta Veneratului Consiliu Eparhial în termenul menționat.

Arad, la 29 Martie 1943.

Pentru Prea Sf. Sa Episcopul
Eparhial

Prot. Caius Turicu

consilier referent eparhial.